

Generelle kravspesifikasjoner for Vestland Fylkeskommune

Kapittel 0 Overordnede krav

Innhold

1	Generelt	4
2	Prosjekt mål.....	4
3	Fysisk sikring	5
4	Tilpasningsdyktig	6
4.1.1	Universell utforming	6
4.1.2	Endringsdyktige anlegg.....	6
4.1.3	Kulturminnehensyn.....	7
4.1.4	Tegninger, modell og digital samhandling	7
5	Lovverk og tekniske krav	7
5.1.1	Lovverk, forskrifter og standarder	7
5.1.2	Brann.....	7
5.1.3	Brann – og eksplosjonsvern.....	7
5.1.4	Lyd og akustikk.....	8
5.1.5	Lys og utsyn	8
6	Miljø.....	8
7	Valg av produkter	9
7.1.1	Tekniske komponenter	9
7.1.2	Materialkvaliteter.....	9
8	Utførelse	9
8.1.1	Spesielle krav for skoler.....	10
8.1.2	Dørmiljø og terskler	10
8.1.3	Tilkomst til teknisk rom	10
8.1.4	Bygningskonstruksjon og bygningsmessige arbeider	10
8.1.5	Radon	11
8.1.6	Branntetting.....	11
8.1.7	Fysisk merking i bygning	11

8.1.8 Skilting, pyloner, tavler og merking	11
8.1.9 Våtrom	12
8.1.10 Inngang	13
8.1.11 Renholdssentral	13
8.1.12 Avfallsrom.....	13
8.1.13 Toalett.....	13
9 Kunstprosjekt.....	14

0 Overordnede krav

1 Generelt

Tilbyder har ansvar for å formidle og sikre at alle aktører, prosjekterende og utførende, inkludert underentreprenører og leverandører, får tilgang til alle relevante kravspesifikasjoner og dokumenter.

VLFK (Vestland fylkeskommune) sine tekniske generelle og spesielle kravspesifikasjoner er bygget opp etter den til en hver til gjeldende NS 3451 Bygningstabellen.

Kravspesifikasjonene er utarbeidet med hovedvekt på videregående skoler, som utgjør hovedaktiviteten for byggevirksomheten i Vestland fylkeskommune. For andre byggeprosjekter som for eksempel tannklinikker, kollektivanlegg, arbeidslokaler og idrettsanlegg, skal de generelle kravspesifikasjonene benyttes så langt de er relevant for det aktuelle prosjekt.

Når det er utarbeidet spesielle kravspesifikasjoner (Bok 1) gjelder disse foran de generelle kravspesifikasjonene (Bok 2).

For forhold som ikke er nevnt i spesielle kravspesifikasjoner, eller der det bare er utarbeidet generelle kravspesifikasjoner, gjelder de generelle kravspesifikasjonene.

Ved uoverenstemmelse gjelder følgende rangorden om ikke annet er spesifikt angitt:

- **Bok 1 De fagspesifikke spesielle kravspesifikasjonene**
- **Bok 1 Kapittel 0 Overordnede krav**
- **Bok 2 Generelle kravspesifikasjoner**

Krav formulert med "skal" innebærer et krav som ikke kan fravikes. Det kan forekomme betingelser knyttet til kravet, men er disse betingelsene til stede så finnes ingen mulighet for fravik.

Krav formulert med "bør" innebærer at kravet kan fravikes, men det skal være sterke faglige grunner for ikke å følge kravet. Fravik må avklares med byggherre.

Krav formulert med «kan» innebærer en mulighet og representerer ikke noe krav som skal, må eller bør leveres.

Kravspesifikasjonene angir minimumskrav.

Der det foreligger Rom- og funksjonsprogram, romlister og "Notat - Plan og arkitektur" skal de legges til grunn for utformingen av prosjektet.

2 Prosjektmål

VLFK har som overordnet mål å få overlevert alle bygg og prosjekt til rett tid, med rett kvalitet og til rett kostnad.

Arbeidsmiljø og menneskelige og pedagogiske aspekt søkes ivaretatt med målsetting om:

- Ingen brudd på Arbeidsmiljøloven

- Ingen fraværsskader
- Null feil ved overlevering
- Minimere ulempene for nærmiljøet

For å oppnå dette må det legges stor vekt på å skape en fellesskapskultur for alle de involverte i prosjektet slik at:

- Det blir planlagt og bygget rett fra første stund.
- Alle aktører opptre profesjonelt, følger etiske retningslinjer, og etterlever lover og forskrifter for å sikre en rettferdig og trygg arbeidsplass. Se Seriøsitetsskrav og etiske retningslinjer for leverandører/ tilbydere til VLFK.
- Anleggene planlegges og realiseres med varige og økonomiske løsninger som optimaliserer investerings-, bygge- og driftskostnadene.
- Alle aktører har stort fokus på helse, miljø og sikkerhet, og følger opp VLFK sin SHA-plan. Se SHA-plan og Generelle SHA-krav til utførende virksomheter.

Seriøsitetsskravet innebærer at alle aktører skal opptre profesjonelt, følge etiske retningslinjer, og etterleve lover og forskrifter for å sikre en rettferdig og trygg arbeidsplass. Se Seriøsitetsskrav og etiske føresegner for leverandører til Vestland fylkeskommune.

3 Fysisk sikring

Bygninger, lokaler og tilknyttede uteområder som VLFK har ansvar for skal være tilrettelagt i størst mulig grad slik at en kan forebygge, hindre og redusere skadefølgene av tilsiktede handlinger rettet mot personer som bruker og arbeider i våre bygg.

For nye anlegg og ved store endringer av eksisterende anlegg må tilbyder vurdere og vektlegge sikkerhet slik at brukerne har mulighet for å:

- Rømme
- Oppdage fare
- Forskanse eller gjemme seg

Utforming av anleggene må minimere mulighet for å påføre seg selv eller andre skade ved

- Fall og hopp fra høyder
- Voldshendelser med og uten våpen
- Bruk av kjøretøy for å skade bygning eller personer

For nye anlegg og ved store endringer av eksisterende anlegg må tilbyder vurdere og vektlegge trafiksikkerhet.

Tilkomst for myke trafikanter, av- og påstigning i forbindelse med kollektivtilbud/skoleskyss, kyss & kjø, levering av varer og henting av avfall og alle typer parkering må få en trafiksikker utforming som blir opplevd som intuitiv av brukerne. Dette innebærer også sikker etablering av tilkomst og oppstillingsplass for utrykkingskjøretøy og brøytebil.

4 Tilpasningsdyktig

4.1.1 Universell utforming

Det stilles krav til universell utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og spesiell utforming. Den til enhver tid gjeldende Teknisk forskrift (TEK) og NS 11001-1 og NS 11005 med eksempelsamling skal legges til grunn.

For nybygg gjelder NS 11001-1 fullt ut.

For rehabilitering av eksisterende bygg benyttes NS 11001-1 der hvor det ikke er kostnadsdrivende - den til enhver tid gjeldende tekniske forskriften skal alltid følges.

Tilbyder har ansvar for at universell utforming blir ivaretatt, og skal uoppfordret legge fram utfylte sjekklistene fra eget kvalitetssystem og vegfinningsplan for VLFK som del av forprosjekteringen. Disse skal oppdateres og kunne framvises fortløpende gjennom hele prosjektperioden.

4.1.2 Endringsdyktige anlegg

Anleggene skal planlegges og utføres så generelt, fleksibelt og elastisk som mulig for å håndtere endringsbehov som vil kunne oppstå i anleggenes levetid.

Anlegg har ofte et livsløp som går ut over regelverk og behov som gjelder på utførelsestidspunktet. Skoleanlegg har for eksempel et livsløp som går ut over levetiden til gjeldende læreplaner. Over tid vil anleggene og skolene ha varierende kapasitetsbehov og endrede brukergrupper. Anleggene skal kunne håndtere endring til andre utdanningsprogrammer og programområder. Videre er det en overordnet målsetning at det skal satses på arealeffektivitet, bl.a. gjennom flerbruk og sambruk av lokaler. Skole- og idrettsanleggene skal kunne benyttes til andre formål utover skolens kjernetid. Endringsdyktighet skal omfatte både utforming og plassering av bygg på tomten, av uteområder, krav til bygningsstruktur og dimensjoner, bæresystem og tilrettelegging i forbindelse med tekniske installasjoner og innredning. Bygg skal raskt og kostnadseffektivt kunne tilfredsstille behov for endring av innvendig planløsning og tekniske installasjoner. Det stilles krav om høy grad av endringsdyktighet som innebærer at endringer faktisk lar seg gjennomføre på en god og kostnadseffektiv måte.

Bygningsmessig endringsdyktighet er de egenskaper en bygning har til å imøtekomme endringsbehov. Bygningsmessig endringsdyktighet består av generalitet, elastisitet og fleksibilitet.

- Generalitet

Muligheten for å endre plassering av funksjoner uten behov for ombygging.

- Fleksibilitet

Funksjonell og fleksibel sonedeling.

Fleksibilitet i fasader.

Hensiktsmessig plassering av varmesentral, ventilasjonsrom, tekniske og andre rom som er vanskelige og kostnadskrevende å flytte på i ettertid.

- Elastisitet

Mulighetene for å utvide bygget horisontalt eller vertikalt uavhengig av begrensninger i arealplaner.

For å oppnå god generalitet og fleksibilitet skal det fortrinnsvis benyttes søyle/ dragerkonstruksjoner. Det skal ikke være frittstående søyler i de enkelte undervisningsrom.

4.1.3 Kulturminnehensyn

VLFK har målsetting om å ivareta gode estetiske, arkitektoniske og funksjonelle verdier i eksisterende anlegg.

4.1.4 Tegninger, modell og digital samhandling

Krav i kravspesifikasjon Kap.10 – Digital samhandling og informasjonsforvaltning og Kap. 11 – BIM skal etterkommes.

5 Lovverk og tekniske krav

5.1.1 Lovverk, forskrifter og standarder

Alt lovverk skal etterkommes. Vi gjør særlig oppmerksom på Plan- og bygningsloven, Arbeidsmiljøloven, Forurensingsloven, Naturmangfoldsloven og Veiloven.

Relevante og de til enhver tid gjeldende forskrifter skal legges til grunn. Vi gjør særlig oppmerksom på Teknisk forskrift (TEK), Byggesakforskriften (SAK) og Forskrift for miljørettet helsevern. Alle med tilhørende veiledere.

Preaksepterte løsninger skal primært benyttes.

Utførelse skal tilfredsstillende NS3420 «normalkrav» i forhold til kvalitet, toleranser og kontroll. Om ikke annet er spesifisert, skal løsningene være dokumenterte, godt utprøvd og i tråd med anbefalinger fra NBI Byggforsk.

5.1.2 Brann

Branncelleinndeling skal understøtte best mulig generalitet og fleksibilitet i daglig drift. Størst mulig areal skal inngå i samme branncelle.

5.1.3 Brann – og eksplosjonsvern

Tilbyder skal sørge for nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann, eksplosjon eller annen ulykke, jf Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven).

Tilbyder skal utføre ROS- analyse opp mot SHA- arbeidet. Resultatene fra ROS-analysen skal dokumenteres og brukes i SHA-planen slik at tiltakene blir tydelige.

5.1.4 Lyd og akustikk

Tilbyder skal utarbeide støyrapport som beskriver hvordan prosjektet oppnår tilfredsstillende forhold knyttet til støy, lyd og akustikk både ute og inne.

Forhold knyttet til lyd, akustikk og støy skal tilfredsstille den til enhver tid gjeldende utgave av Støyretningslinje T1442 med tilhørende veileder.

NS 8175, lydklasse C skal tilfredsstilles om annet ikke er angitt.

Ved bygging av musikklokaler og rom for framføring av musikk skal den til enhver tid gjeldende utgaven av NS 8178 legges til grunn sammen med NS-ISO 23591 og Norsk musikkråd sine normer og anbefalinger.

Toalett skal ha vegger med lydklasse $R'w \geq 37$ dB, og dører med $Rw \geq 37$ dB. Lydklasse $R'w \geq 37$ dB er også gjeldene for himling, hvis vegger ikke går til uk. dekke. Ved oppforet gulv gjelder også lydklasse $R'w \geq 37$ dB for gulv eller ned til dekket.

Rom for helsetjenesten/elevtjenesten, helsesykepleier/lege/psykolog og rådgivere skal være lydisolert som rom for konfidensielle samtaler. Tilsvarende gjelder for behandlingsrom, psykologkontor og resepsjon i tannklinikker.

Dersom det er ventesone i korridor utenfor denne type rom, skal også korridorvegg med dørforbindelse ha lydklasse $R'w \geq 48$ dB.

Tilbyder skal dokumentere at lydkravene er ivaretatt og utføre lydmålinger for **xx** antall ulike typiske rom.

5.1.5 Lys og utsyn

Alle rom for varig opphold, der den forutsatt bruken ikke tilsier noe annet, skal ha tilgang på tilfredsstillende dagslys og utsyn. Tilbyder skal kunne dokumentere at dagslyskravene i den til enhver tid gjeldende teknisk forskrift er oppfylt, og legge den fram for VLFK på forespørsel.

Det skal ikke plasseres rørføringer og kanaler foran vindu og glassfelt.

Spesielt for undervisningsbygg/ skoler:

- Undervisningsrom skal ligge mot yttervegg og utformes med mest mulig kvadratisk geometri med dagslys og utsyn på langside.
- Store verkstedareal kan ha dagslys og utsyn på kortsiden, men skal tilfredsstille kravene uten bruk av overlys.
- Minimum 50 % av multirom/grupperom skal ligge mot yttervegg og ha dagslys og utsyn.

6 Miljø

Krav i kravspesifikasjon kap.9 – Miljø skal etterkommes.

7 Valg av produkter

Tilbyder skal velge materialer og produkter med en kvalitet som samsvarer med forventet levetid for den aktuelle bygningsdel.

Det skal ikke brukes materialer/ produkter/ utstyr som er planlagt utfaset av produsent eller importør.

7.1.1 Tekniske komponenter

Produkter, hardware og software med kjent utfasingsdato (End of life) aksepteres ikke. Reserve- og erstatningsdeler til levert utstyr skal være tilgjengelig i minimum 10 år. Kravene gjelder ved tidspunktet produktene bestilles til byggeplass

7.1.2 Materialkvaliteter

Det skal benyttes "kurante" materialer, som ved en eventuell skade kan repareres eller byttes ut med lett tilgjengelige erstatningsmaterialer. Det skal benyttes materialer som

Materialer med eksponert overflate skal ha:

- God slitasjemotstand og være smussavvisende.
- Lav porøsitet med jevn, glatt overflate og glans som tåler nødvendig renhold.
- God kjemikaliebestandighet.
- Vaskbar overflate.
- Uten behov for pleiemidler.

8 Utførelse

Kvaliteten på utførelsen skal tilfredsstillende angitte standarder og forskrifter.

Kvaliteten skal sikre varige og robuste løsninger beregnet for røff bruk ved skoler, tannklinikker, idrettsanlegg, kollektivanlegg og øvrige anlegg som kravspesifikasjonene gjelder for.

Løsningene skal være utformet på en slik måte at driftsmessige hensyn blir ivaretatt på en trygg, hensiktsmessig og god måte.

Det skal søkes løsninger som minimerer bruk av lift og stillas for renhold og vedlikehold. Ved behov for lift og stillas må det være tilrettelagt for at lift kan fraktes i og utenfor bygget til posisjoner der det skal være tilkomst for renhold og vedlikehold. Lift må kunne betjenes av driftspersonell og renhold uten sertifisering.

Løsninger som kan føre til samling av støv eller som kan være vanskelige og tidkrevende å rengjøre (støvhyller) skal unngås. Kravet gjelder også ved utforming av rekkverk, og innebærer løsninger med minst mulig horisontale kanter, utspring, lister og nedhengte lamper.

Innvendige betongoverflater skal utføres for å kunne stå eksponert der ikke annet er angitt.

Alle betongoverflater skal overflatebehandles for å få et inneklima fritt for betongstøv, også over åpne himlinger, systemhimlinger og himlinger beregnet for demontering. Minimum støvbinding, og overflater som kan bli utsatt for skitt og smuss skal være overflatebehandlet for enkelt renhold.

All isolasjon som kan avgi fibre skal være innebygget eller være forseglet. Dette gjelder også over åpne himlinger, systemhimlinger og himlinger beregnet for demontering.

8.1.1 Spesielle krav for skoler

Korridorer og gangsoner skal ha netto bredde minimum 2m. Verken fast eller løs innredning eller installasjoner skal spise av netto bredden.

8.1.2 Dørmiljø og terskler

Alle komponenter som skal være del av dørutrustningen skal ha et ryddig og godt estetisk oppsett med en konsekvent og stram linjeføring.

Se også Kravspesifikasjon Kap 2 Bygning og Kap 5 Tele og automatisering – Del 1 .

Alle dører til og med lydkrav R'w 40dB, brannkrav EI 60 og røyktetthet S200' skal ha mekanisk/ heve-senke terskel. Dette skal innpasses i lyd- og brannprosjekteringen.

8.1.3 Tilkomst til teknisk rom

Tekniske rom i nybygg skal enten være integrert i bygget med trappetilkomst eller ha innvendig trappetilkomst hvis de plasseres på tak.

For rehabiliteringsprosjekt vil kravspesifikasjon for bygning angi om VLFK kan akseptere utvendig tilkomst over tak med avlåst trappeforbindelse.

8.1.4 Bygningskonstruksjon og bygningsmessige arbeider

Ved utformingen av bygningskonstruksjonen skal det tas hensyn til samspillet med de tekniske installasjonene.

Dette omfatter blant annet at:

- Dilatasjonsfuger utformes slik at tekniske installasjoner som krysser fugene ikke utsettes for større bevegelser enn de er beregnet for.
- Installasjoner i grunn som føres inn i bygningskonstruksjonene skal sikres mot fare for setninger og vanninntrenging.
- Konstruksjonene skal dimensjoneres/forsterkes slik at de er forberedt for nødvendig hulltaking for tekniske installasjoner og andre gjennomføringer. Gjelder også prefabrikkerte konstruksjoner som hulldekker o.l.
- Konstruksjonene skal ha nødvendig forsterkning slik at innfesting av teknisk utstyr og innredning blir ivaretatt.
- Andre nødvendige bygningsmessige hjelpearbeider for tekniske installasjoner.
- Rørføring til radiatorer skal ikke være synlig langs vegg. Tilkopling til radiator skal skje bak radiatoren for å minimere brukerbelastning.

8.1.5 Radon

Tiltak skal beskrives, prosjekteres og utføres i henhold til *Byggforsk detaljblad 520.706*.

Tilbyder skal dokumentere at masser til innvendige oppfyllinger ikke inneholder radon utover krav i byggeforskriftene.

Det skal alltid legges radonsperre mot grunn i nybygg. Det skal alltid installeres radonbrønner i nybygg.

Tilbyder skal ta med etablering av radonbrønner i gulv, tilrettelagt for fremtidig påkobling av avtrekksventilasjon til det fri.

Ved rehabilitering av eksisterende bygg skal VLFK sine tidligere radonmålinger legges til grunn for nødvendige tiltak.

I eksisterende bygg skal tilbyder etablere nødvendig antall radonbrønner med oppstikk tilrettelagt for avtrekksventilasjon.

Øvrige tiltak mot radon i eksisterende bygg utføres som tilleggsarbeider.

8.1.6 Brannetting

Tilbyder skal utpeke en aktør som får det overordnede ansvar for brannetting, uavhengig av hvilket fag gjennomføringen eller tettingen tilhører.

Installasjoner som rør, ledninger og kanaler som føres gjennom brannklassifiserte bygningsdeler, må ha slik utførelse at bygningsdelens brannmotstand ikke svekkes på grunn av gjennomføringen. Det må benyttes godkjente tettemetoder. Selve utsparingen skal ha reserveplass for ettertrekking av nye kabler ved en senere anledning.

Brannetting med tilhørende dokumentasjon skal blant annet inneholde type gjennomføring, type tettesystem/produkt, produktgodkjenning, samt mengder og lokasjon slik at den er sporbar.

8.1.7 Fysisk merking i bygning

Om ikke annet framgår av de fagspesifikke kravspesifikasjoner skal tilbyder levere og montere fysisk merking i henhold til Statsbygg sin PA 0803 ID-NUMMERERING, FYSISK MERKING OG SKILTENES UTFORMING, nyeste tilgjengelige versjon, kapittel 4 og 5.

Teknisk merking av dører skal inngå i entreprisen.

Tilbyder skal utarbeide fraviksliste for alle komponenter som pga. praktiske utfordringer ikke kan merkes med skilt.

8.1.8 Skilting, pyloner, tavler og merking

Skilt skal utføres i henhold til *Handbok for skilting – Vestland Fylkeskommune*.

Skiltene produseres og leveres av VLFK sin rammeleverandør.

Tilbyder skal påregne inntegning for plassering og montering av skiltene. Tilbyder skal også stå for tilstrekkelig underlag og fundamenter for montering av skiltene. For skilt på fasade ved alle hovedinnganger med navn på skolen og Vestland fylkeskommune skal nødvendig tekniske føringer for lys fram til skiltene og montering av selve skiltene inngå i entreprisen.

Alle tilkomster til skolen skal skiltes med henvisning til utvendig hovedtilkomst og til bygningenes hovedinnganger.

Utvendig ved hovedtilkomst og ved alle hovedinnganger skal tilbyder utføre fundament og nødvendig tekniske føringer for lys for pyloner. Pylonene leveres og monteres av VLFK sin rammeleverandør.

Alle innganger skal være markert med sin betegnelse og et skilt som viser til hovedinngangene. Dette skiltet kombineres med en miniatyr av oversiktsplanen. I alle vrimlearealer skal det settes opp oversiktskilt som viser de forskjellige fløyers og bygningers betegnelse. Skiltene blir levert og montert av VLFK sin rammeleverandør.

Merking for universell utforming av vindus- og dørfelt og rekkverk med glass skal utføres av VLFK sin rammeleverandør, om ikke annet er nødvendig av hensyn til klassifisering.

Det samme gjelder rom av konfidensiell karakter der glassfeltene skal folieres.

Tilbyder skal levere og montere ledelinjer, oppmerksomhets- og farefelt i gulv, trapper og ramper for universell utforming. Tilbyder skal levere og montere merking av rekkverk for universell utforming.

8.1.9 Våtrom

For utførelse av våtrom skal den til enhver tid gjeldende utgave av Byggebransjens Våtromsnorm legges til grunn. Dette gjelder krav til løsninger og materialbruk, og krav til organisering og styring. Om tilbyder ikke er BVN-godkjent, stiller vi krav om dokumentasjon om tilsvarende kompetanse.

Tilbyder skal benytte fuktsikre løsninger, jf. *Byggforsk 474.511 Vurdering av fuktsikkerhet – Kontrollpunkter*.

Våtromsnormen skal bli lagt til grunn for følgende rom for både bygningskonstruksjoner og tekniske installasjoner:

- Bad og rom med dusj
- Renholdssentral
- Produksjonskjøkken (skal kunne skumme og spyle)

Våtromsnormen skal bli lagt til grunn for følgende rom for våte soner på gulv og vegg i rom med sluk:

- Renholdsrom med sluk
- Kjemilaboratorium
- Forberedelserom
- Teknisk rom
- Ventilasjonsrom

8.1.10 Inngang

Bygg skal profileres med en eller to hovedinnganger.

Alle typer inngangspartier skal utføres trinnfritt.

Dører definert som hovedinngang skal være 2-fløyet automatisk skyvedør i aluminium med hele glassfelt. Om vindfanget er bredere enn den 2-fløyede døren, skal det være glassfelt på siden av skyvedøren i hele vindfangets bredde.

Dører definert som hovedinngang skal ha minimum høyde 2700 mm.

Hovedinnganger skal ha minimum:

- 2 m lang utvendig sklisikker fotskraperist, lagt over 0,15 m dyp grube av betong med avløp tilknyttet overvannsystem. Tilrettelagt for montering av børster som blir levert og montert av VLFK.
- Vindfangets lengde skal sikre at ytterdør lukker seg før innvendig vindfangdør går opp, minimum 5 m lang sluse/vindfang.
- 5 m innvendig absorpsjonsmatter i første rom etter vindfang. Absorpsjonsmatter skal ikke komme i konflikt med underkant av dørbladet. Innvendig absorpsjonsmatte leveres og monteres av VLFK sin rammeleverandør.
- Alle elementene skal ha bredde minimum dørbredde.

Tekniske kravspesifikasjoner for hovedinngang gjelder også for andre inngangspartier som forventes å få en trafikkbelastning mer enn 25% og/eller mer enn 100 personer av samlet trafikkbelastning.

Øvrige innganger samt utgang til uteoppholdsareal skal:

- være trinnfrie
- være overdekket
- ha utvendig sklisikker fotskraperist og innvendig absorpsjonsmatte.

For ytterligere krav til utforming se kravspesifikasjoner - kap. 2 Bygning, 255 Gulvoverflate.

8.1.11 Renholdssentral

Renholdssentral skal plasseres med kort og enkel tilkomst til heis. Tilkomst til rommet skal ha fri bredde minimum 1200 mm via rulleport eller dør med bredde minimum M11 som skal slå ut av rommet. Utforming av renholdssentral og plassering av uttak for vann og EL skal aksepteres av VLFK før utførelse.

8.1.12 Avfallsrom

Avfallsrom skal plasseres med kort og enkel tilkomst til heis og produksjonskjøkken.

Krav til avfallsrom er nærmere beskrevet i:

Kap. 6 Andre installasjoner,

8.1.13 Toalett

Toaletter skal være enkelttoalett med servant, uten forrom. Toalettene skal være lette å drifte og holde rene. Det skal være vegghengte toalett med innebygget systerne i vegg. Vegg skal gå til himling i hele rommets bredde for å unngå støvhyller og unødige hjørner.

Toalett skal ha heve-senke terskel, jf punkt om krav til lyd og akustikk.

9 Kunstprosjekt

VLFK bruker 1,2 % av entreprisekost til kunstprosjekt i forbindelse med større ombygginger og etablering av nye skoler, tannklinikker, kollektivterminaler og andre publikumsbygg. Anleggene skal tilrettelegges for plassering av kunst.

VLFK etablerer et eget kunstutvalg som blir ledet av en kunstfaglig rådgiver. Kunstutvalget avgjør i hvor stor grad kunst skal bli en integrert del av bygg og utomhusarealene.

Tilbyder sin arkitekt skal være del av kunstutvalget, og delta på utvalgets møter og være bindeledd mellom tilbyderorganisasjonen og kunstutvalget. Tilbyder skal prise inn arbeidsomfang på 10 heldagsmøter.

Tilbyder er forpliktet til å påta seg arbeider for kunstner, relatert til kunstprosjektet. Kunstner skal kunne foreta bestillinger på samme vilkår som VLFK kan foreta tilleggsbestillinger etter kontrakten.

Revisjonsnummer	Dato	Status /endringskommentar
02	20.11.2025	Hovedrevisjon, 2025